

Ad absurdum!...

Франко-більшовицький союз і Совіти, як рятуюнок Ліги Націй.

Львів, 24. травня 1934.

„Франція переконалася, що треба аргументувати надії на союз з Англією. Ген. Вейган заявив, що сила французької армії замала, щоб оборонити Францію на випадок раптового наїзду німців, і тому домагається продовжити час військовій службі у Франції до 2-ох літ. Совітський уряд згодився вже у засіді заключити з Францією військовий союз. У совітському посольстві йдуть щоденно відповідні наради з чільними французькими політиками, промисловцями й редакторами великих політичних часописів. Перше завдання Франції полягає у тім, щоб їй адалося переперити рішення, яким Ліга Націй прийняла до себе Сов. Росію. Проти цього протестує тепер лише Голландія, зате Мусоліні вже на це погодився“.

Таку сенсаційну звістку приніс кілька днів тому лондонський „Дейлі Геральд“. Отже вже не тільки „зближення“ до більшовицької Росії — а військово-політичний союз! І не Совіти старануться заступити до Ліги Націй для підтримки свого міжнародного і внутрішнього престижу, а Франція тягне туди Совіти для забезпечення своєї верховодницької позиції в Європі! Червона армія Ворошилова і Буденного має стати гарантією безпеки західно-романської культури перед германським наливом, а моральний капітал царства ГПУ й авторитет більшовицької дипломатії має врятувати міжнародний авторитет женецької установи, покаяної для вирішування всіх міжнародних спорів та для організації світового мира, добробуту і безпеки!

Кепський дотеп чи кпини зі здорового розуму? Журналістична качка невідповідального ловця за сенсаціями? Нічого подібного! Вістка, зацитована на вступі, має всі ознаки реальної ймовірності, а що вона справді „поважна“ й актуальна, це доводить вся світова преса, повна нині відомостей про „велику російську карту“ в руках Франції!

Отже телефонні й телеграфні розголошення по світі такі „розгортаючі“ факти: Літвінов, що перебував на „лікування“ у Відні, раптом з'явився у Женеві і „випадково“ пізньої години радив у 4 очі а Барту. Потім виїхав до недалекої Ментони, щоб бути готовим на кожний поклик, а тимчасом п. Барту викликав в Москві тамошнього французького посла Альфонса. Зате до товариша Літвінова у Ментоні оголосився миттю товариш Довгалевський з Парижа. А п. Ерїо у Парижі знову заявив проборонити славу доброго совітського імени перед усіма клеветами його „реакційних“ земляків, а совітська преса без рекордних делікатних аншлюсів про найбільшу мілітарну капіталістичну державу Європи і про міжнародний центр капіталістичного світа...

Перший український літак в Америці.

ШІКАГО, травень. На залик Централі Гетьманських Ойців Америки й Канади іде тут підготовка до обірання жертв на придбання першого українського національного літака (аероплану) в Америці. Цей аероплан дістане як дар від українського громадянства та українська летунська школа, а котрої найкраще вийде кваліфікований летун. Українські летунські школи віддавна існують у Шікаго, Детройті і Клівленді.

Жидівський характер комуністичної демонстрації.

НЬЮ ЙОРК, 2. травня. (Вл. кор.) Вчорашня першотравнева комуністична демонстрація в Нью Йорку мала наскрізь жидівський характер. Не лише, що промови виголошували безупинно „Геть з Гітлером“, як це тепер є жидівським і комуністичним звичаєм, але й сотні табличок мали жидівські написи. Демонстрація не була така страшна, як комуністи обіцявали. Піанати було додальше приготування, бо справлено коштовні живі обрали і найменше багато пантажних арт, щоб при їх допомозі вести пропаганду.

СПІВПРАЦЯ З КОМУНІСТАМИ.

ПАРИЖ, 24. 5. ПАТ. Конгрес соціалістів у Тулузі доручив своїм делегатам до II. Інтернаціоналу, щоб довели до співпраці між II. Інтернаціоналом і III. комуністами у Москві.

Четвертий раз президентом.

ПРАГА, 24. 5. ПАТ. Національне Зібрання Чехословаччини вибрало проф. Тому Гарріка Масарика, вибравши ним уже четвертий раз президентом. Комуністи були поставлені свого кандидата Кле-

Відносини дійшли справді ad absurdum. 10. грудня 1919 року той самий Літвінов, нинішній керівник закордонної політики Союзу Совітських Республік (тоді ще, щоправда, більш відомий під своїм рідним і родозим назвиськом Анфелъбам) казав на пресовій конференції у Москві буквально таке: „Мир в Європі й Азії тільки тоді настане, коли війна в Росії скінчиться“ (очевидно, Літвінов — як усі його попередники — завжди рахувався лише з державами, а ніколи з народами, і тому навіть у 1919 році не соромився називати Росією край від Білого по Чорне Море). І далі заявив авторитетно (як заступник Чичеріна): „Совітський уряд не робить ніяких політичних комбінацій і не заключає союзу з іншими державами, як довго пануватиме капіталістична система“. 15 літ пізніше той самий дипломат, сховавши пролетарську амбіцію до кишені, став комівояжером по капіталістичному світі й ловцем „політичних комбінацій“ „з іншими державами“, а мир в Європі й Азії є нині, при найбільш „спацифікованому“ населенню великої державної Росії, далеко більше неспівний і загрожений, ніж був тоді, коли неросійські народи боролися за свою волю.

До абсурду довели світ і міжнародну ситуацію французькі політики, які до 1934 року стосують політичні рецепти з 80-их рр. мин. століття, коли після упадку Бісмарка Франція жадібно вхопилася протинімецького союзу з Росією. Ідея того союзу віджила нині знову в умах французів і — як на сміх — найбільшими прихильниками тої ідеї є нині найбільші оборонні французької демократії, так само як колись найбільші париські республіканці кричали на славу Миколі II-му. Нині для французької політики існує лише одна проблема: як перебороти формальні труднощі з інтронізацією Літвінова у Раді Ліги Націй, — щож до самого введення Совітів до Ліги і щодо союзу з Совітами — то це ніби вже справа рішена...

Справа справді рішена й доля Ліги Націй перерішена. Ніщо мабуть не зможе завдати тій установі більше смертного удару, як повна дискредитація її ідеї через факт самої присутності у ній представника Більшовицької Росії. Довіши проблему політично-військової гегемонії Франції в Європі до абсурду — ця гегемонія мусить завалитися, а разом із нею мусить провалитися всі її допоміжні засоби. Людськість може багато перетерпіти, але довго ніколи не витриває у ролі посміхонця.

KATOL ВБИВАЄ КОМАХИ НАСІКОМИ

5/16 Японський 9—20

Той перший летун має, за жертвенною допомогою українського громадянства, відбутися тим аеропланом підвізати головніших осередків української еміграції в Америці й Канаді і в той спосіб освіжити найвищу летунську кваліфікацію та заохотити українську молодь до студій науки й техніки летунства.

Похід розпочався на долі міста коло Сент Фері, в Батері Парку, і перейшов аж до Юніон Сквер при 14 вулиці. Тут зібралося усіх біля 25.000 демонстрантів, а яких 100.000 цікавих.

Одвочасно нарадували соціал-демократи на Медисон Овер при 23 вул., де також зібралося біля 25.000 людей, крім цікавих видців. Комуністичні газети кажуть, що всіх демонстрантів було біля 300.000 осіб. Поліція подіє попередню агадані цифри на підставі точних обчислень в часі походу.

дціоналу, щоб довели до співпраці між II. Інтернаціоналом і III. комуністами у Москві.

миса Готвальда. Він здобув 38 голосів. За преа. Масариком голосували всі чеські й німецькі партії. Здержалася під голосування мадярська хонет-сепаратна партія.

Дешевий тиждень по 76 сотинів жарісе-ти, жупліни, креплони, спонжні і т. д. БАЗАР БЛАВАТИНИ Л. ГАНДЕЛЬМАН, Львів, Ботвін 11, 39-163

КРАДІЖ ДОКУМЕНТІВ.

ПАРИЖ, 24. 5. ПАТ. Вчора зникли важні документи з бюро шкільного відділу французьких копалень у басейні Саари. Сторож утік з двома помічниками і тому на них упало підозріння крадіж документів. Покищо їх не стопили. Французька преса пише, що крадіж має політичний підклад. Документи були важні для Німеччини. Преса підкреслює, що французьке шпільництво в басейні Саари ґрунтується на мировій умові. Організація і управа французьких шпільництв в руках управи французьких копалень. До шпіль приймали не тільки французьких дітей, але також дітей німецького населення басейну Саари. Справники сподівалися навести докази латиску на німецьких робітників, щоб посилати свої діти до французьких шпіль. Управа французьких копалень виєсе протест до Ліги Націй.

Поділ Австрії.

АТЕНИ, 24. 5. ПАТ. Мін. Герінг вертається в Атені через Вілгород, спиниться у Будапешті, де буде радити з політиками Мадярщини. Герінг заявив закордонним журналістам в Атені, що подорожує як приватна людина і його планів в Вілгороді не має офіційного, політичного характеру.

БЕРЛІН, 24. 5. ПАТ. Рішаччі кола заперечують поголоски, начеб Німеччина погодилася відступити Югославії частину Австрії за угоду на „аншлюс“.

Війна в Арабії закінчилася.

КАІРО, 24. 5. ПАТ. Представники Ібн Саада, короля Геджасу і Імама Бенау підписали мир у вілгород, 22. травня ц. р. Ібн Саад не вірив у щирість Імама Бенау і сподівався, що Імам аломить мир. Тому приказав своїм силам зачати нову війну, коли Імам не виконає мирових умови.

По широкому світі.

— Марш Пласудський конферував більше як годину з мін. закордонних справ Естонії Селямом у присутності мін. Бека.

— До Варшави приїхали голандські журналісти на прогулку.

— Король Борис призначив посла у Парижі Косту Батолова міністром закордонних справ. У Бразав в Австрії комуністи виконали замач на електрику.

— Провідники австрійських націонал-соціалістів Фравенфельд і Найман приїхали до Мінхену.

— Провідник французьких комуністів Доріо відмовився їхати до Москви та виправдувати свої помилки.

— Французькі летуни Коде і Россі влетять 28. травня ц. р. з Парижа до Манджу-Го через ССОР.

Гора засипала кілька сіл.

ЛЬОНДОН, 24. 5. ПАТ. У китайській провінції Квантун біля Ляо Чань зорвалася гора Кайман та засипала декілька сіл і ріку, що якісь плавало багато рибальських човнів. В цій катастрофі згинуло багато людей. Покищо витягнули 250 трупів.

Признають Манджу-Го.

ЛЬОНДОН, 24. 5. ПАТ. Ліга Націй заборонила своїм членам признавати нову державу Манджу-Го. Та проте держави не слухають тієї заборони. Республіка Сал Сальвадор за признавання Манджу-Го дістала замовлення доставити більшу кількість ками. Німецькі купці також торгують з манджурськими купцями.

Змінюють своїх послів.

БЕРЛІН, 24. 5. ПАТ. Уряд ССОР відкликав свого посла в Берліні Хінчука, який перебував на відпустці в Карльових Варах. Його заступить Суріч, посол ССОР в Анкарі. Послів ССОР у Токіо, Лондоні і Парижі також змінять.

ВИ НЕ МУСИТЕ ПІДПИСУВАТИ ЗАЯВУ НА ПОЗИЧКУ РІДНІЙ ШКОЛІ, ЯКЩО ВПЛАТИТЕ ВІДРАЗУ ГОТІВКОЮ.

Вибірчий припис, з якого не слід користатися.

У виборчій міській ординації є один припис, що заслуговує на увагу, а саме: виборці мають право перекидати свої голоси з одного кандидата на другого тої самої листи. Іноді дехто помилково думає, що варто в такому разі всі голоси віддати на одного українського кандидата, і тоді він дістане більше голосів від кандидата польської чи жидівської листи та напевне здобуде мандат. Отже треба пояснити, що на здобуття мандату скрупчення голосів на одному кандидаті ні в якій мірі не впливає, бо мандати ділять між листами на підставі числа виборчих карток, що впали на поодинокі листи. А кожний виборець має право кинути лише одну виборчу картку, і для здобуття мандату листом байдуже, чи на тій виборчій картці буде виписане три рази назвище одного і того самого кандидата, чи будуть написані назвища трьох кандидатів. Одна й друга виборча картка має ту саму силу.

Якеж тоді має значіння перекидування голосів з одного кандидата на другого? Це перекидування впливає лише на рішення, хто з кандидатів на листі має дістати мандат: чи перший кандидат, чи другий, чи третій, оскільки, очевидно, листа здобула мандат. Засадничо на випадок, коли листа здобула мандат, цей мандат приділюють тому кандидату, якого імя найбільше разів було виписане на виборчих картках цієї листи. Тому, коли якась частина виборців стверджує, що зовсім на виборчих картках імя першого кандидата, а по два рази записала би прізвище другого кандидата, то мандат дістав би цей другий кандидат. В разі, коли всі (або тиж) кандидати одної листи, на яку припадає один мандат, зібрали рівну кількість голосів, якийсьбудь чужинець чи злобна людина може своїм голосом перерішити, щоб мандат дістав не чоловік кандидат. Однак чи варто стосувати таке перекидування голосів, очеркувати одного кандидата, а писати подвійно чи потрійно другого кандидата? Рішати це ні, і то з таких причин:

Вибори мають бути свідомим політичним зрілості нашого громадянства, а тим самим його дисципліни, бо нездисциплінованого громадянства не можна признати зрілим. Порядок кандидатів на листі устійнює провід за порозумінням з виборцями. Якеж право має одиниця

(окремий виборець) змінювати те, що є виразом узгодженої думки всіх? Чи не буде це вилученням згід дисципліни власного проволу? Чи не дало би це можливості противникам планіше робити нам такі закиди: а що, ваші виборчі ма- си не йдуть за нашим проволем, не слухають його, бо змінили на виборчих картках порядок кандидатів, устійнений проволем! Адже так, на жаль, і було: вже такий закид ми один раз чули...

Тут треба зазначити, що цей припис про можливість перекидувати голоси є шкідливий саме тому, що вносить заразки анархії в громадянство. При тому цей припис грає на людських амбіціях і потурає їм. І так при поділі міста, скажім Львова, за численні виборчі округи, місцеві амбітні кандидати легко можуть забути, що йде чейже про репрезентацію у міській раді цілого українського громадянства Львова, а не поодинокі ділянки. Ім може вилаватись, що річ йде лише про те, щоб дати перевагу ту саму позицію у своїй місцевій громаді (наприклад у Богданівці, Замарстинівці і т. д.), яку вони перед тим займали. Словом, виборці іноді можуть розглядати вибори під кутом власної локальної амбіції, а припис про можливість перекидування голосів йде назустріч таким амбіціям, і граючи на них, хоче розбити дисциплінованість у громадянстві.

Тому, що нинішні вибори до міської ради Львова мають бути свідомим вимогою політичної і національної зрілості. Головний Український Вибірчий Народний Комітет закликає всіх виборців, щоб нічого не змінювали на тих виборчих картках, які дістають від Комітету. А щоб унеможливити комуністичні подібні маневри, а саме повалення першого кандидата. Головний Український Вибірчий Народний Комітет заміряє на українських виборчих картках написати по два рази прізвище першого кандидата і один раз прізвища інших кандидатів.

Пос. Сергій Хруцький.

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІАЛИ ВОВНЯНІ ТА ІНШІ — найдешевше в текстильній магазині

"ТАНИЙ СКЛЕП" — 3. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ, 12/84 ГАЛИЦЬКА В.

Наші діти в середніх школах.

II.

Молодь, що йде за власним почином. — Наше становище в державі. — Треба змінити методи. — Найближчі напрями.

Спеціальні обставини й економічне становище приневолюють нас змінити погляди на життєві цінності на майбутнє і саме ці два чинники мають свій головний вплив на нові методи виховання нашої молоді. Коли з давньою психологією „канцелярщини“ борються державні нації й їх уряди, то тим більше від неї мусить тікати наше громадянство. Колись будемо адекватні тим умовам, що змушують нас шукати самооборони у своїх власних силах. Нам треба було аж історичної нагайки, треба було цілої низки невдач і розчарувань, щоб звернути нашу увагу на себе самих, щоб розбудити в нас віру у свої власні сили. Поволі починаємо стрясати з себе старі хиби. Наша інтелігентна молодь, ведена інстинктом побоювання за своє завтра, починає добувати власні варстатів праці й створює такі національні встанови (кооператив), яких заздрають нам чужинці. Шопраз ширші ділянки охоплює жива, молода нація ініціатива й вона створює зовсім нові основи для виховання молодого покоління — відкидає нові шляхи освіти.

Нині запанувало вже зрозуміння, що даємо молодому поколінню середню чи вищу освіту не на те, щоб воно добувало канцелярські посади, а на те, щоб поширювало свій овід думання, щоб добувало знання, а шойно на основі такої освіти створило для себе власну базу існування — добувало самотужки варстат праці.

Пишучи про це, маю весь час на думці лише одну вітку нашого народу — а саме українців у межах польської держави. Польські державні керманії, коли тільки добилися своєї держави, станули на безкомпромісовому становищі: „Польща для поляків“! Всі громадяни без огляду на їх національну приналежність мають підпорядковуватися слухняно волі і приказам влади, всі мають сповняти обов'язки, але коли йде про привілеї — то вже мусить заступити рівність. До привілеїв покликана в польській державі виключно польська нація і тільки

ки вона має повноту прав. У всіх урядах дають першенство польській молоді а державний бюджет та статистика учнів є найкращим доказом на якому місці стоїть українська молодь та українські установи. Ця система мусить відбитися і на долі нашого молодого покоління. Відсунені зовсім від державної адміністрації, від впливу майже на всі ділянки, які є в руках уряду, ми приневолені творити нові засоби, щоб забезпечити собі своє завтра. Отже цілі освіти молодого покоління в нинішніх суспільних обставинах мусить мати інший характер, як перед 20 роками. До того возьмим під увагу матеріальний стан нашої духовної чи світської інтелігенції, та матеріальне положення нашого селянства чи робітництва. Всі ці стани не мають сили виховати дітей так, як цього вимагають національні наші потреби.

Ось головні причини, чому число українських дітей у середніх і вищих школах маліє. Повстає питання, як можемо змагати до поправи цього стану?

Передовсім не вільно нам поспалати з одної крайності в другу. Не вільно нам повторювати старих метод і мріяти про виховання молоді на канцелярських урядовців і шукачів посад, але й не вільно махнути рукою на потребу середньої чи вищої освіти та пролетаризувати себе фізично і духовно. Не забуваймо, що освічений хлібороб, ремісник чи купець стократно більше добуде зиску зі свого варстату праці, ніж найзмішніша, але неосвічена людина.

Ми не можемо погодитися з твердженням бунімо у Польщі є гіперпродукція інтелігенції. Цеж зовсім дві окремі речі: освічений, ба навіть високо-культурний стан, а зовсім інша — людина, що через свою освіту відкидає фізичну працю та чекає на бюрову посаду. Вартість суспільства оцінюємо саме на підставі кількості освічених громадян — а не на підставі канцелярських урядовців. Коли це моє твердження наш загальний визнає слухним, тоді відповісти на питання, чи копіювати нам із навчання в се-

Процесійні походи в Зелені Свята.

Для порядку процесійних походів у часі цьогорічних Зелених Свят подає Львівський Деканальний Уряд по порозумінні з Городським Старостою отсі заарядження:

I. Щоб уможливити виборцям взяти участь у голосуванні до Міської Ради, походу в неділю не буде.

II. В другий день Зелених Свят процесії з церков: св. Юра, св. Пятниць, св. Николая, ОО, Василя, Богданівки і Левандівки йдуть на Янівський цвинтар через вул. На Блоне (бо Янівська вулиця розкопана) зі своїх церков в год. 2. попол.

III. Процесії з церков: Спаса, Успення, св. Петра і Павла та Непор. Зачаття йдуть у тій самій порі вулицею Пекарською на Личаківський цвинтар.

IV. Делегації з вінками мають йти просто на цвинтар, не у процесіях. Священники беруть участь у багряних ризах.

Деканальний Уряд просить учасників доложити всіх старань, щоб з конечности поділений цього року процесійний похід на цвинтарі випав якнайповажніше.

З Львівського Деканального Уряду:

+ Никита Еп. Патарський, декан.

АРХІЄРЕЙСЬКЕ ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ПОЛЯГЛИХ

відправиться в суботу 26. ц. м. в церкві св. Юра. Початок: год. 9.30 рано.

редніх школах, дуже легка. Мусимо між собою ширити гасло „Якнайбільше дітей до школи!“ Інша річ, до якої саме школи. Вже польський уряд, який розпоряджає великими матеріальними засобами, вважає за вказане перевести в реформі школи великі зміни. Він бачив, що давні схоластичні гімназії не відповідають духові часу, перевів основні зміни та звернув увагу на фахову освіту. Закон із 1932 р. про переустрій шкільництва опирається не тільки на фінансових міркуваннях. Цей закон має зовсім іншу мету. Провідні чинники побачили, що старі методи виховання доводять суспільність до руїни, а урядничий світ переростає силу розвитку держави. Творці нового устрою шкільництва не тайли того факту, що треба вкоротити нації молодих адептів на державні посади — а течію нового виховання й школи повернути в інші річище. Вони постановили покинути старі методи та дати повний напрям розвитку молодих поколінь — напрям власної ініціативи, підшукування власних варстатів праці. В інтерпретаціях закону стверджувало, що молодь мусить дістати підстави фахової освіти, бо тільки тоді відляжить державний скарб — і стане незалежна від праці в бюрових установах.

Отсих тез ми не сміємо не добачувати. Саме наша молодь і батьки мусять підхопити ці нові напрями виховання і використати для себе.

Нам саме треба звернутися до таких метод виховання, що дають основи до власних варстатів праці — власних цілей.

Тимто хочу поставити такі напрями. 1) Звертаймо до промислу наше молоде покоління. 2) Скупчуймо матеріальні сили в наших власних руках. 3) Підшукаймо спільний орган, установу, що чисельно розділювала би молодь по школах на підставі практичних зв'язів.

Идучи за цими напрямими, треба нам якнайбільше виховувати молодь у середніх школах — та не так як досі однобічно в класичних, а наапаки, охопити всі типи середніх шкіл.

Прийнявши ці напрями, мусимо поставити собі деякі практичні питання: 1) Матеріальна допомога шкільній молоді, а саме: а) бурси, б) станції, в) збірки в грошах і в харчах, г) зниження оплат у наших середніх школах. 2) Духова опіка через: а) курси українознавства для дітей із польських шкіл, б) бібліотеки, в) організування молоді для пізнання й любови рідної культури. 3) Практична допомога: а) Підшукувати місця практики в крамницях та варштатах, б) Опанувати ті фахові ділянки, в яких до тепер нас мало, а саме: антикарство, годинництво, галантерію, овочарні, бляхарні і т. д. — та створювати умови такої практики. 4) Е-віденція дітей, що потребують праці, — та варштатів, що потребують практикантів.

Розуміється, що це тільки думки; їх треба би окремо розробляти.

Дмитро Великанович.

Національну свідомість ширить українська книжка і преса, тому жертвуйте датки на купно книжок для наших боатів на заході.

Великий політичний процес у Перемишлі.

П'ятий день розправ.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ СВИДКІВ

(Від власного кореспондента.)

Св. Міхал Сенишин, поліц. агент у Перемишлі, зізнає записаний, як перевіз ревізію у Демчука; каже, що в них найшов течку з негальною літературою та лист від Федоровичної, 20 зол. та ключик. Другий раз робив св. ревізію, шукаючи за рештою паперу, від якого був віддертий кусок паперу, що ним був опакований один з пакетів у течці.

Обор.: Чому ви перший раз, роблячи по-дрібну ревізію, не знайшли цього паперу?

Св.: Бо я не зауважив.

Оборона прямує до того, щоб виказати, що цей кусок паперу, в який був завинений пакет з негал. літературою, не є віддертий від паперу, що його знайшли при другій ревізії у Демчука. І фактично виказалось, що цей кусок паперу, яким був опакований пакет, є щодо барви ріжний, а даліше його рівнобіжні краї до себе є фабрично закінчені. Якби був відірваний з цілого цього паперу, що його знайшли при другій ревізії, то тоді фабричне закінчення було б під острим кутом.

На заяву оборони, що предсідник, показуючи присягалим суддям ці папери, сугерував їм, що папір є однією барви і є частиною з цілості, предсідник упоминає оборону із записанням до протоколу.

Обр. Навр.: Ставлю жнесок, щоб на цю обставину покликати знавців.

Предс.: Поставте це внесення при кінцевих жнесках.

ХТО КУПУВАВ КЛЬОТ?

Св. Іван Білик, субект у суконній крамниці Бориса в Перемишлі, гр.-кат., складає присягу по польськи. Зізнає на обставину, що в серпні або вересні хтось купував у крамниці синій та жовтий кльот, що той мужчина, який купував, був малого росту, але з обличчя старший від підс. Т. Хамуляка, якого конфронтують зі свідком.

Предс.: Чи в тому часі хтось купував у вас кльот на шаравари?

Св.: Не пригадую собі, але в тому часі є сезон на такі річі, як кльот, бо в осени є багато імпрез.

Свідок конфронтований з підс. Кучерепою зазначає, що підс. у нього кльоту не купував.

Підс. Кучерепа стверджує, що він саме купував кльот у крамниці Бориса (підс. Кучерепа є малого росту).

Предс.: Чи той чоловік, що купував у вас кльот, був кулявий (підс. Кучер. є кулявий)?

Св.: Ні.

Прис. суддя: Чи той, що купував у вас кльот, виказував фаховість при купні (підс. Хамуляк є кравцем)?

Св.: Ні, ніколи.

Св. Дмитро Фільц, гр.-кат., коваль з Вовча і касієр кооперативи „Зрода“ на Вовчу. Зізнає записаний, що у філії кооперативи була занята підс. Федоровична та підс. Ярослав Демчук, що кооперативна печатка була завжди замкнена в бюрку, що нализуючи на подушку до печаток фарбу, пробував печатку відбивати П на папері, яким пізніше опакуювано товари.

На запит оборони, чи св. бачив, щоб в кооперативі купували теж люди з близьких сіл, відповідає, що не знає, бо приходив завжди до кооперативи по сімей годині, коли крамниці вже зачинені.

Св. Савва Бергер, спедитор з Перемишля, зізнає записаний, що 22. вересня перепродажував батьків підс. Антоновича до Львова і перебуваючи в домі Антоновичів від 10—1 години, здається, бачив підсудного Омеляна весь час дома.

РОЗБІЖНОСТІ В ЗІЗНАННЯХ.

Св. Ян Майхшак, постер. в Баконичах, зізнає записаний, що переводив ревізію у Демчука з агентом Сенишином. Свідок зізнає інакше від св. Сенишина; а саме коли св. запитував підс. Демчука, чия це течка і куди її піс, він відповів, що течка є сестри і що піс її до кооперативи. Св. Сенишин зізнав знову, що на запит чия це течка, Осипа Демчука, не даючи братові відповісти, сказала, що течку дістала від незнайомої жінки.

Предс.: Що ви знали про Демчука?

Св.: Що бував підозрілі у приналежності до ОУН.

Після 15-хвилинної перерви зізнає свідок Міхал Красуць, постер. в Перемишлі, що жєний коло Дубна (П) зізнає записаний, що

28. вересня підс. Боднарчик просив його, щоб він прикликав агента Василевського, бо йому хоче сказати правду, що сам за все терпіти не буде.

Обор.: В якій келії сидів підс. Боднарчик?

Св.: В цій білій студні. (Треба зазначити, що келія біла студня — це найгірша келія в поліційних арештах. Вогка, зима, з бетоновою долівкою).

Св. Щепан Кльоцко, в'язничий сторож, зізнає записаний на обставину, що коли він на проході проважав підс. Кучерепа, підс. Гарабач викинувся з вікна келії і крикнув до підс. Кучерепа: „Івасю, скажи, тобі то нічого не пошкодить“.

ВЗЯВ, ЧИ НЕ ВЗЯВ З ЗОЛ?

Св. Міхал Гураль (сидить у в'язниці за крадіж), столяр з Перемишля, зізнає записаний, що коли підс. Гарабач прийшов до його келії, він його спитав, за що сидить. Обв. сказав, що сидить за лєтючи, що справді зізнав на поліції, що лєтючи, які дістав від підс. Кучерепа, спалив, але фактично їх не спалив, але дав підс. Новакові.

Предс. Вам закидують, що ви дістали від агентів з зол. за те, що обтяжили Гарабача.

Св.: Я нічого не дістаю. Навіть сьогодні хтось крикнув з келії, коли я був на проході, що як відкачу ці зізнання, то мені дадуть українці 50 зол.

Підс. Гарабач закидає свідкові до очей неправду і каже, що він крию присягнув, бо — як сам сказав — релігії не признає. Св. Гураль сам описав підс. Гарабачеві підс. Новака, кажучи, що він знає його, бо сидів з ним у Мадьковичах, даліше свідок кілька разів виходив з келії і говорив з агентами.

Тому, що предсідник раз-ураз відбирав обр. д-рові Ломінському голос, коли він ставив

запити свідкам, що були не зовсім зв'язані зі справами його клієнтів Феніка і Кучерепа, обр. д-р Навроцький просив предсідника, щоб він прийняв до протоколу його субституцію клієнтів д-ра Ломінського. Предс. до того жнеску й інших не прихилився.

Д-р Ломінський просить за протоколювати, що свідок сказав, що не розуміє по українськи.

Св. Марія Мисиянува, римо-кат., учителька в Красичах, зізнає записана, що в дні протист. акції вивішено на школі прапор, знищено портрети та орієнтаційну таблицю.

На запит прокуратора, чи було видно зміну настрою між дітьми по протистикільній акції, відповідає, що діти відмовилися спізати по польськи та що всі демонстраційно причіпляли собі на одягу жовто-блакитні стріжечки, „якіх їм не вольно вносіть до класи“.

ЧИ ВИ КОНФІДЕНТ?

Св. Іван Боженко, селянин, гр.-кат., сина віята з Бовини, присягу складає по польськи, зізнає, що 25. вересня побачив на сусні явищеній прапор з протидержавним написом, який він знав і сховав у себе дома. Даліше питає Константина Хамуляка (брата підсудних), чи знає, хто має лєтючи, на що Константин відповів, що в них дома є того „до хомерн“ і що в них дома був прапор.

Обр.: Чому ви питалися Константина Хамуляка про лєтючи?

Св.: Не дає жної відповіді.

Обор. Навр.: Чи ви є конфідентом поліції?

Св.: Ні.

Обор. Ломінський: Чи агент Патолля обіцяв вам 50 зол. на убрання за доносом?

Св.: Ні.

Підс. Кучерепа заявляє, що йому сказав Степан Лоза, що він чув, як свідкові обіцяв Патолля 50 зол. на убрання та що свідок не здіймав сам прапору з ялиці біля школи.

На цьому предсідник відложив розправу до чергового дня.

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ

на шкільні кундурки, костюми, мужські убрання — та всілякі шовки

З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. Залеска вул. Галицька ч. 18.

Проф. Софія Русова — про Жіночий Конгрес.

(Розмова зі С. Ф. Русовою.)

Дістався і до нас, до Праги, маніфест-заклик на Український Жіночий Конгрес. Маніфест поширено по установах, організаціях, між людьми — і нині Український Жіночий Конгрес у всіх на устах. Людям імпує той безперечно сміливий крок, на який зважився „Союз Українок“ у Львові, імпує широка й цікава програма Конгресу, а може найбільше, що в такий, порівнюючи, короткий час українські жінки змогли підготувати й зорганізувати таке велике й складне діло — і то у всеукраїнському розмірі. З цього приводу і при цій нагоді дуже дістається чоловікам, що, започаткувавши Всеукраїнський Національний Конгрес, ще й досі маринують цю — таку важливу й наглу справу — в класному собі безконечних підготовчих балачок.

Чи справдіж такі відбудеться Жіночий Конгрес, — не вірять наші асудисущі скептики; що той Конгрес має собою уявляти; яка його мета — ці і подібні питання привели нас до окремного помешкання Вп. пані Софії Русової — професора Високого Педагогічного Інституту у Празі, а нині члена Почесного Комітету Українського Жіночого Конгресу.

Як звичайно, Софію Федоровну ми застали при роботі. — „Одеж саме викінчує для нашого Конгресу доклад до дошкільному вихованню. Маю силу іншої праці, але зі Львова наказали — мушу в першу чергу виконати“.

Треба подивляти виключно працюючість і продуктивність цієї нашої видатної жінки, яка сила енергії, життя у цієї людини! Та-же С. Ф. Русова — попер 70 літ, а тимчасом, яку широко й різноманітну діяльність виявляє вона й до останніх днів: Педагогічна праця, наукова робота, підручники, статті, спомини, — все це сиплється безконечною чергою. А, позитим, чинна і жива участь у різних товариствах та організаціях, де С. Ф. виступає з докладами і т. п.

Ось де — справний приклад для нашої молоді, що дуже часто нині, коли кругом така сила національної праці, апатично позіхає, не знаючи, до чого приложити руки.

— Софія Федоровна, дозволяє довідатись у Вас ближче, — запитає ми, — що, на Вашу думку, має уявляти собою майбутній Жіночий Конгрес?

— Я сама з наизвичайним інтересом очікую його, — відповіла С. Ф. — Почуйте, яка

це буде велика подія: ми, українські жінки, закинуті далеко по далеких світах, примушені часто пристосовуватись до чужих умовин, зійдемося уперше разом на нашій, хоч і „не своїй“, землі, зустрінемося в умовинах рідного народного життя. На конгресі ми подамо одна одній руку і спільно обміркуємо, які обов'язки накладе на нас доля нашого великого Народу. Я вірю, що у ці дорogi для нас дні спільної праці й товариського життя ми залишимо всі наші персональні турботи, одвернемося від усяких особистих, групових, партійних і аузьких місцевих інтересів і оглянемо що нами на всіх теренах, на всіх частинах України зроблено корисного для нашого народу, — а першу чергу для його економічного добробуту, далі, — для розвитку його освіти, самосвідомості, а також для піднесення його рідної культури.

— Я надаю особливого значіння тому, що на Конгресі персонально зустрінуться українські національні працівниці з різних теренів. Ми маємо одна від одної дізнатися, які є нині найбільше пекучі потреби народної і обміркувати, якими засобами їх найкраще задовольнити. Це — велика праця на п'ять днів з'їзду і через те наперед думаю, що ми мусимо бути дуже економні на час і не захоплюватися довгими промовами та дрібними суперечками.

Щодо побоювань різних партійних незгод на Конгресі, то я думаю про це так: перед нами в сучасний момент один єдиний обов'язок: праця для визволення українських мас з темноти, злиднів і чужого знущання. Усі шляхи ведуть до Риму, і багато може бути шляхів до нашої мети, але хай вони будуть абсолютно чесні, безкорисні для самих мандрівників; щоб у цій подорожі ми ніколи не забували на самопошану, не захоплювались би першою спокусливою чужинською запомогою, а в спіралісь би виключно на власні сили. Мені здається, на цій платформі погодяться усі, хто справді хоче чесно працювати для України.

— Взагалі можемо Вам висловити своє переконання, що Український Жіночий Конгрес — це велика подія у нашому національному житті.

Галицький Магазин Новостей Галицька 15. Поручає воєни, сукня, шовки, зефіри, полотна та всілякі блакитні товари по найнижчих цінах. При закупці товару від 5. зол. даром блакит. до першорядних кіт. 5/23 12-3

ті та історичний етап в українському жіночому русі. З Конгресу ми повернемось скріплені новою енергією для праці, освічені враженнями різного краю і поглибленим знанням із працею наших численних сестер. Ми знову станемо гуртом до наших національних обов'язків і нас не роздіють ніякі партійні чи особисті непорозуміння.

— Ось, шановний Пане, — закінчила С. Ф., — що я думаю і чого я сподіваюсь од нашого першого Всеукраїнського Жіночого Конгресу. М. З.

3 нашого музичного життя.

З діяльності Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка.

Вищий Музичний Інститут ім. М. Лисенка враз із філіями укладив цього року збірну концертну продукцію елева вищих років не у Львові, як давнішими роками, а в Станіславові, дня 17. п. м. Думка показала вельми щасливою та викликала значне зацікавлення станиславської музикальної публіки, яка вщерть заповнила простору салу „Сокола“ та з пильною увагою вислухала обемистої, майже 3-годинної програми, зложеної із 19 точок: фортепіану (11), скрипки (5), челя (1) та сольоспіву (2). Львівну часть продукції дав таки Львів, філії дали по 1, 2 і 3 продукції.

Фортепіанові продукції були майже всі (за винятком двох) із вищих років, одна з концертного курсу. Із середніх років слід піднести дуже талановиту та надійну О. Вахнянинівну з Перемишля, відтак інтелігентну, доволі вже заокружену М. Витвицьку з Коломиї. З філіяльних представників вищих років фортепіану дуже добре, прецизну пальцівку та визначні технічні прикмети виказала Б. Регавтіана, однак без поглиблення у нюансах удару, педалу та інтерпретації; зате більше музикальної думки та змигання до виразу було у „Скерцо б-моль“ Я. Поповської з Перемишля, якнебудь не ставало їй декуди потрібної драматичної сили.

З львівських піаністок рекорд узяла, судячи боляй по оплесках публіки, феноменально талановита М. Кравцівна у безсмертній „Камеллі“ Ліста. Але повне признание належить їй без сумніву також знаменито технічно опанованій і з розмахом відіграній „Фантазії“ Мендельсона. (Н. Харківська), як також і двома іншим нелегким піаністичним досягненням, що їй мали в емоційній сонаті Шітта (Л. Шитковська), або у „трагічній“ Скерцо г-моль Шопена (К. Гвоздецька), якнебудь у тих творах виконавці декуди ще не зовсім успіли зрівноважити всі складні технічні нюанси виконання у динамічній та темпоральній агонії, педалі і т. д. Доволі добра була трудна етюда Сметани „На морським березі“ З. Савицького зі Стрия, а неогірші були також „Вальси“ Брамса (Ір. Селезняк зі Львова).

Скрипкові продукції були і на середніх роках (Харківська М. зі Станіслава, Рудницький О. зі Стрия) і на вищих (І. Ковалів, А. Цегельський зі Львова) під кожним оглядом соліжно поставлені і музикально поглиблені. Концерт Венявського д-моль був відіграний п. Шехтером з Коломиї технічно поправно, але без колору в кантілені і трохи вяло, без темпераменту.

Целью репрезентував одинокий представник нижчих років — І. С. Барвінський, однак він винятково зрілою музикальністю і технікою міг сміло рівнятися зі своїми партнерами середніх років.

Були також два сольоспіви зі Львова: один басовий п. Матіяша, що своїм дужим, сочним голосом відспівав бездоганно розкішну арію з „Тараса Бульби“ Лисенка, і другий, жіночий, відомий вже з виступів гарної мецосопраністки О. Лепкової, яка з причини повної несприятливості обмежилась, на жаль, до відспівання тільки одної „Гіндуської пісні“ Бемберга.

Загалом узявши, ціла концертно-шкільна імпреза адалася якнайкраще та засвідчила, що Музичний Інститут ім. Лисенка — це вже поважна установа, яка високо держить прапор української музичної культури в цілм краю.

Вражало трохи неміло тільки одно, що між так численно зібраною станиславською громадою ми не бачили ні одного місцевого духовника. Чим що аномалію пояснити — не вагаємося сказати.

В заст. І. П.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи по найдешевших цінах!

Українці-виборці читайте польську виборчу відозву.

У „Газеті Поранній“ і „Вісці Новим“ появилася однаковість відозва, яку з уваги на конфіскацію української відозви передрукуюємо вище. Ця відозва заучить в перекладі так:

„Всі поляки голосують 27. травня! Стримуватись від голосування — гріх проти польськості.“

В дні 27. травня при виборах до міської Ради ніодни польський голос не сміє бути змарнований.

Не підлягає сумнівові, що неполяки підуть до урн масово, слухняно і солідарно. Вони зі свого боку робитимуть максимальні зусилля, щоб перед світом виказати, що польський характер Львова можна піддати у сумнів. Немає про що й казати, що наприклад, українці зроблять усе в тому напрямі та що ані один український голос не буде змарнований.

Це грішний сигнал! Слухливості і солідарності неполяків мусимо протиставити залізний, одноцільний польський фронт. Геть з апатією, пасивністю, незадоволеннями та розпорошенням польських голосів!

Хто з поляків легкодушно чи свідомо ухильється від голосування, від сповнення свого громадського обов'язку — нехай пам'ятає, що цим чинно допомагає неполяським листам, що допомагає виборіві руйників, антидержавників і навіть протекторам саботажів.

Тяжкого гріху проти польськості Львова допускається той, хто не розуміє, що тільки голосування на одну і тільки на одну листу Польського Виборчого Комітету консолідує польськість Львова і забезпечує їй перемогу.

Не вільно розпорошувати голосів на різні листи, бо в цей спосіб ослаблюємо польськість Львова, а зміцнюємо її ворогів.

Всі поляки голосують 27. травня на листу ч. 1. Польського Виборчого Комітету!

Це єдиноповажна і правдива польська листа, листа Оборонців Львова, комбатантів, неаломних сторожів польськості нашого міста, міста Віртуті Млітарі і Хрестів Неподлеглости.

Ця відозва мусить нам заступити нашу власну.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ У ЛЬВОВІ.

ПЕРЕДВИБОРЧА НАРАДА.

Для 23. травня п. р. відбулися збори повновласників лист, мужів довіря, членів окружних комітетів і деяких кандидатів наших лист. Збори були численні та виявили велике зацікавлення виборами. Реферат виголосив пос. д-р Степан Біляк. Крім нього промовляли: пос. С. Хруцький, о. крилошанин Ю. Дзерович,

о. І. Туркевич, проф. А. Березовський, п. Агатон Добрянський і інші. Збори були присвячені висвітненню правдо-технічних виборчих справ. Цікава була замітка о. Туркевича про те, як гарно організована в жовківській окрузі наша внутрішня контрола над виборами. Варто, щоб і в інших округах була така сама контрола.

ТИМ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬ КОНКУРСИ.

Час від часу оголошують у нас люди різні конкурси — проекти будівель, відапак, промислових річей, надгробників, тощо. Конкурси на деякі речі побажані та корисні і роблять їх скрізь. Та водночас зацікавлені у цих конкурсах архітекти, мистці, різьбарі повинні би звертати увагу розписувачам, щоб їх конкурс стояв на відповідній висоті. Треба звертати увагу на правильні гонорарі обіцяні фірмами, комітетами та особами. Нагороди на конкурсах не можуть бути такі низькі як приватні гонорарі, коли замовляємо їх просто в артиста. Нпр. конкурс на будову павільону в Шікаго означував таку малу суму, що мистці вже гадали проголосити його бойкот (до речі: сума, обіцяна авторів проекту не виплачена і досі!) і тільки з огляду на національний бік справи із бойкотом стримались.

Ось недавно одна з наших фабрик оголосила конкурс на етикету своїх виробів з такою ціною, що вона просто понижувє тих, які будуть брати участь у такому конкурсі. Не хочемо посуджувати організаторів такого конкурсу у злій волі, а гадаємо, що конкурсіві просто не орієнтуються скільки праці мусить вложити мистець у таке завдання. Пригадаймо, що і так уже гонорарі-замки мистців на 10 і 30 разів менші, хочби і від суспільства.

У цьому відношенні один із кращих конкурсів, який щодо висоти нагород може бути

вразком це конкурс на проекти рисунків українського сервісу розписаний львівською фірмою шила й порцеляни О. Оліска, що визначив нагорода по 200 і 150 зол. за величкі рисунки.

Зате рекорд у конкурсіві етиці побив „Станіславський Боян“. У квітні 1933 р. проголосив конкурс на проект пам'ятника композиторові Д. Січинському. Розписали конкурс дуже гучно з 15 пунктами умов, але смішно малими нагородами. Ці нагороди — ще пів біди. Скажім, не має установа грошей і хоче звертатись до патріотизму мистців.

Та ось уже минув рік, а про вислід конкурсу ні слуху. Не знати, коли і як закінчилось, хто приймав проекти, хто входив у склад журі, дарма, що в § 15. оповіщено, що вислід оголосить у „Ділі“, „Технічних Вістях“ і ще в кількох місцях.

А нагорода? Слід, щоб „Станіславський Боян“ така висловив справу, заки нею займуться професійні мистецькі організації. Деякі учасники вже зверталися листовно за виясненням, а відповіди не давали. Додаймо, що мистці крім праці витратили ще й гроші на пересилку проектів — і навіть коштів їм не звернули.

Це справа принципіальна. Хто оголошує конкурси та їх не дотримує, робить велику шкоду корисній справі конкурсів, бо взагалі знеохоче мистців брати в них участь.

Зневажливий протнукраїнський виступ чеського часопису.

З нагоди обізду мін. Бенешом Закарпаття і його політичної промови в Ужгороді чеська преса дуже жваво почала дискутувати над тою частинною його промови, що торкається майбутнього політичного становища Закарпаття і його теперішнього культурного стану. Мін. Бенеш заявив, що ніяке вирішення закарпатської проблеми не було б для осередньої Європи і для самого Закарпаття таке вигідне, як в вигляді конценції чесько-словацька. Цей виступ Бенеша дав привід відомому часописові „Народні Політика“ переїхатися по знайомому йому ім українству. Повторивши промову Бенеша, вона спинається зокрема на українську конценцію і додає таке: „Треба ще додати, що українці продали вже три нагоди до свого, начебто усамотились вже три нагоди до свого, начебто усамотились. Поперше в осередній державі, далі за більшовицької революції і нарешті за польського походу на Київ. Тоді недовір до їх здатності політичної і військової і слабо доказано і не може прималювати нікого, щоб хто ставив за цю парту. Бо ж у закарпатській політиці імпонує тільки чужі або хоч велика перева-

тованість — коли успіх неможливий з причини вищих і сильніших“. Ці слова викликали відгук п. Котовича, що вказав на жертвенність українців і на божатність української армії і на сучасний відпир українського населення проти більшовиків. (8. 5. 1934.). Між іншим вказав і на загин під Крутами 300 молодих людей. Чеським русофілам, ясна річ, статейка Котовича дала тільки привід до того, що вони ще раз (9. 5. п. р.) повторили свою аксіому про українську політику і військову неадарність творити окрему державу та що поіронізували за його 300 крутських героїв, долавши до них ще цифру 1: мовляв, 1300 людей за 35 мільонів доказує, що правда таки „Народні Політика“.

Тут життя і реальна сила нації мусить навчити і переважити чехів. Сентименти викликають тільки іронічні завваги.

ГАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКІМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поручає Ф.ма ЗІГМУНТ ЗАЛЕСКИМ вул. Боїнів ч. 4.

Фальшива гра.

Ком. Літвінов розпинається за розбройною конференцією.

ЛОНДОН, 24. 8. ПАТ. З Женев і Париза надходять вісті, що СССР рішився вступити до Ліги Націй. Політичні кола в Британії ставляться до цих вістей скептично. Англі. міністерство закорд. справ має інформації, що ком. Літвінов не потягне мін. Варту ніяких конкретних пропозицій. Літвінов просив, щоб французький уряд піддержав проєкт угоди про взаємну допомогу. З цим проєктом звернувся СССР до багатьох держав. Англієцькі політики вважають, що ком. Літвінов вживає тільки тактичного маневру. Літвінов замагається не допустити до ліквідації розбройної конференції тому, щоб розбройні справи не опинилися в раді Ліги Націй.

Відомий журналіст Бісє пише у щоденнику „Журналь“, що СССР нагло залягував тепер політикою в Азії і цікавиться найбільше конфліктом з Японією. Тому СССР небагато присвячує уваги європейській політиці.

Політичний компроміс през. Рузвельта.

Відомин у Китаю.

НЮ ЙОРК, 24. 5. ПАТ. Законопроект през. Рузвельта про покриття доларових банкнотів сріблом і золотом в політичним компромісом. Преса пише, що введення біметалізму у Злучених Державках не викликає ні монетарні ні економічні причини. Проти того засобу през. Рузвельта виступає гостро опозиція.

Державний банк Китаю привітав крок през. Рузвельта. Дирекція банку сподіється, що біметалізм закінчить спекуляцію сріблом і устійнить ціни на срібло.

Криваві бої з поліцією.

НЮ ЙОРК, 24. 5. ПАТ. У Толедо, штат Огайо, дійшло до кривавих боїв між страйкувальними робітниками і поліцією. Безробітні облягли фабрику електричних апаратів, щоб перервати працю страйколомів. Дійшло до стрілянини з поліцією, яка вжила слізних бомб. Щойно війська прав і поліція опанувало ситуацію. Пуже багато осіб ранених.

НОВИНКИ

— Знамените гігієнічне морожене лише в цукорні Д. Стецькова, Львів, вул. Миколая 7. 1525

— Найбільший пансіон Черча „Роксолана“, соняшні кімнати, добірний харч, дешеві ціни. Просимо брати з собою постіль. Інформації: Інж. Нижанківський, Черче п. Рогатин. 1-3

— Позір львові! На день 26. 5. субота год. 18 (6) скликається в авіа Акад. Дому Загальний Збір Секи. Студ. та Абсолют. львові. Вага справ вимагає масової участі студентства Львова. — Виділ.

— Поминальне богослуження за душу бл. п. Остапа Нижанківського, в 15-ті роковини смерті композитора, відправиться в п'ятницю 25. ч. м. в церкві св. Юра. Початок год. 8. рано.

— Краків „Рідної Школи“. Пишуть нам: Краків при своїх льокальних і то значних потребах присвятив свою увагу і позиції „Р. Ш.“. Для переведення акції поділено місто на райони. Збиранням декларацій позички і готівки займається енергійно збірники, а саме: пп. Лепківна-Віліньський, пп. Смиківна-Шашко, пп. Наєвська-Новосільський, пп. Кокоська-Мілюсь. Дотепер підписав Краків позичок на суму 725 зол., на яку зложено вже в готівці 467 зол. 50 сот. Квоти що зложили: Вп. Бохна 25, Дудич 3, Юринен 15, Комітет свято Шевченка 25, д-р Кубійович 25, Налесник 5, о. д-р Хрущ 17.50 Інж. Дубовенський 5.50, Шатинський 5, М. Новосільський 10, С. Новосільський 12.50, Пацкань 12.50, Шарий 12.50, д-р Худик 50, м-р Стелюра 25, д-р Зіанський 10, Шухевич 10, Ковальчик 5, Парчик 12.50, м-р Сілевський 6, Сківршинський 25, Юнк 4, Дуалківна 4, Гарасин 10, Мичик 12.50, Інж. Михальчук 12.50, Українська Студентська Громада 25, Дайдак 4, Демків 6.50, Миськевич 5, Солчанський 12.50, Кмишандар 2.50, Ковалик 5, Онішківч 5, Семківський 5, Яршиць 10, Український Пластовий Курінь 25 зол.

— Управа Української Громади в Німеччині. повідомляє, що на загальних зборах Громади вибрано нову управу Т-ва в складі: голова проф. д-р І. Мірчук, перший заступник голови о. д-р Петро Вергун, другий заступник проф. д-р Зенов Кузеля, секретар приватдоцент д-р Б. Крутинський, скарбник дил. інж. Д. Володак. Членами управи є також консул Василь Кужім, журналіст П. Кожевников.

— Українка в чеській мові. Чеська газета „Глагол Новин“ друкує переклад О. Сісаревки

„Чорний Янгол“. — Чеський тижневик „Чін“ (9. 14. ч. р.) зробив анкету серед чеських письменників, філософів і журналістів, яким поставив запитання: Як ти чужомовні твори ви радо бачили би переложеними на чеську мову і чому? Серед значного числа англійських, німецьких, російських та ін. находимо й такі українські праці: Ів. Франко „Мойсей“, Волод. Винниченко: Твори. Письма про них д-р Нечас так: У чудовій поезії („Мойсей“) описаний бій за визволення ізраїльського народу при його виході з Єгипту. Соціальний і національний утизм в цій творі описаний чудово, також і роль вождів при визволенні можуть однаково добре відноситися до кожного іншого пригнобленого народу. Винниченко Я. Нечас означає як цікавого і плодотворного письменника, всі твори якого могли би бути привитані. — Газета „Народні Лісти“ закінчила друку Винниченкових „Записок кирпатого Мефістофеля“.

— З Українського Лкарського Товариства. В суботу 26. ч. м. в год. 19. відбудеться в міській Товариства при вул. Чарнецького ч. 26 відчит д-ра О. Філяса: Сучасні погляди на епідеміологію і перебіг кору.

— Найліпше средство проти спраги. У теперішню спеку найодальніше й найздоровше гасити спрагу холодним пастеризованим молоком Маслосоюз. Пийте його як найбільше, бо воно не тільки гасить спрагу, але й рівночасно постачає нашому організмові найздоровшу і найціннішу поживу. 1611

— Зїзд орієнталістів. Підчас латинських Зелених свят відбувся у Львові четвертий зїзд орієнталістів з Польщі при участі поляків, жидів, татарів та караїмів. Чільнішими його учасниками були: монголіст проф. Корсіч (Львів), турколог проф. Ковальський (Краків), індійська пані Вільман-Грабовська (Краків), індійніст проф. Стасяк (Львів) та бібліст о. проф. Михальський (Варшава). В історичних рефератах кладено натиск на велику вагу археологічних розкопів і в тім новім освітленні дав о. проф. Михальський інтересний огляд доісторичних часів. Палестини, о. д-р Фіш заснував нову, дуже правдоподібну теорію щодо місця переходу ізраїльтян крізь Червоне Море, а львівський поступовий рабін д-р Фройнд говорив про талмудичне право у світі нових клянових написів. Спеціально для нас був цікавий реферат проф. Ковальського про потребу й можливість другого, більш критичного видання опису подорожі арабського жид-лікаря Ібраїма ібн Якова у Х. ст. по славянських краях. Від українців взяв участь у зїзді д-р Ярослав Пастернак як член комісії сходознавства при НТШ та Богословського Наукового Товариства у Львові.

— Хто виграв на лотерії? В нинішньому тягненні Держ. Клас. Лотерії впади виграни на такі числа: 1,000,000 зол. на ч. 30290, 10 тис. зол. на ч. 2103 161754, 2,000 зол. на ч. 897 22403 32472 32822 36715 44581 95315 97927 130878 140135 143786 147118 150980 152268 163318, 1,000 зол. на ч. 2979 8035 17612 24176 16457 26857 29040 29892 43930 54059 56323 58554 60265 60990 61124 69144 70768 71695 72680 74233 91622 93422 94073 96682 100877 110843 114867 123391 125053 126578 129713 135077 139092 133169 141864 163144 163008.

— Нова класифікація ґрунтів. Міністерство скарбу приготувало розпорядок про нову класифікацію ґрунтів у зв'язку з проєктом реформи ґрунтового податку. Мають бути створені повітові класифікаційні комісії, щоб устійнити класу врожайності ґрунтів. Перед класифікацією ґрунтів їх власники мають зложити скарбовому урядові на поклик до 30 днів декларацію про величину ґрунтової плідності та рід управи.

— Обовязкова охорона перед пожежами. Оголошено закон про охорону перед пожежами та іншими стихійними нещастями. Закон обов'язує від 19. листопада ч. р. і накладає на громаду обов'язок удержувати фахові і примусові пожежні сторожі та субвенціювати робітничі сторожі.

— Залізнична катастрофа у Львові. У четв'єр 24. травня ч. р. в год. 8. рано між залізничною станцією Підзамче і Личаків вискочили з рейск три вагони і паровіз. Ніяких жертв не було.

— Нема залізничних полекш. З огляду на поголоски про залізничні полекші для тих, що їдуть до кліматичних і лікувальних місцевостей, міністерство залізниць стверджує ще раз, що після введення останньої залізничної тарифи не признається ніяких полекш при виїздах на лікування і поворотах додому.

— Некультурний напад підчас концерту. Кружок „Рідної Школи“ у Вільхівці поз. Горденка влаштував — як повідомляє „Гр. Голос“ — 6. ч. м. концерт у честь Шевченка. Місцевий учитель Сирек заборонив шкільний дівчорі брати участь у тім концерті, а коли діти всеж таки прийшли, він покинув свою заба-

лу зі стражками та пішов з Миколою Пернеровським на концерт та зачав погрозувати батькам карями. Микола Пернеровський зачав лягувати за місце на салі і домагався іншого, як закупити. Зачав ходити по лавках та вилаяв апорідичника Прокіпчика поганими словами. Коли його усунули зі салі, він повернувся з камінням, яке йому відібрано. Тоді цей лягушник зачав кидати камінням через верх читальні (читальня не має ще даху) і тяжко поранив Василю Радимюк у голову (вона втратила притомність), Івана Приймака в шок, Михайла Приймака в лице, Долинського М. в шок і багато інших. Свідками того некультурного нападу є люди і постерунковий Мосадір, який, хоч його визнавали, не арештував нападника, кажучи, що не має на те приказу.

— Львівська хроніка. В домі залізничників при вул. Городецькій ч. 127 постріляв гладкозбр. з причини родинних незгод 54-літній залізничний шлясар Михайло Дудзінський, якого з безнадійною стані відставлено до шпиталю.

— До ставу „Францівка“ при вул. Листопада кинулася з канка 21-літня Софія Герчак, посперечавшись з нареченим, який з нею веселувався. Зайи прибігла поміч, вона втопилася. — При вул. Городецькій жінка б. магістратського службовика Михайла Дудзінського вночі витягла з під подушки чоловіка револьвер і тоді важко поранено М. Дудзінського який помер у шпиталю. Між подружжям доходило до гострих суперечок, бо Дудзінський закидав своїй дружині подружжю зраду. Поліція арештувала Дудзінську та магістратського урядовця Евгена К. і веде слідство.

— Краєва хроніка. В Тухольській біля Скольного вибило дерево 30-літнього господаря Олексія Лазовського. — Філіппа Клішевського з Угринова пов. Сокаль побили невідомі люди біля Гонтини так тяжко, що він помер у сокальському шпиталі. — В Ільковичах пов. Сокаль чотири парубки з Конотин побили тяжко на забаві Василя Прасоля з Теляжа.

— Бунт в'язнів. В замку кн. Чарториских у Клевані влаштовано недавно в'язницю для молодих проступників з цілої Волині. Перед кількома днями збунтувалися там молоді в'язні, протестуючи проти укарання одного з них. Тринадцять в'язнів добулося до одної салі й почали її нищити. Вибили всі шибни, розбили кілька дверей, поломали обстановку й викинули на двір. Описав хотів дістатися до олягані, перелізти в цивільні одяги і втекти. Тимчасом в'язнична управа покликala поліцію і до п'ятої години ліквідувала бунт.

— Як у фільмі. З Оломуцу повідомляють про несамогиту летунську катастрофу, що сталася там перед кількома днями. Літак, ведений пілотовом Сабодою, що показував акробатичні штуки, дістався нагло в коркотяг. Не могли довести машини до рівноваги, вискочив з легкопалом і щасливо спустився на землю. Тимчасом зіддаючи вітрові літак сам прийшов до рівноваги а рівночасно почав стріляти автоматично скоростріл, який на ньому находився. Так передетів, вістрілюючись густо, 5 км., аж вкінці апав на землю і розбився.

— Річні вістки. Найстарший син Мусоліні Віторіо здав іспит на пілота й хоче посвятитися летунству. — В Бад-Кірінген розіграли Альохін і Богданою 17-у шахову партію, що скінчилася перемогою Альохіна, при стані 6:1 для Альохіна та 10 ремі.

— Смертна кара палітм. Совітська влада засудила на кару смерті чотирьох селян зпід Саратова, яких прилюднено, як підпалювачів будинки колективу. Всіх засуджених розстріляно.

— Джерела нафти невичерпані. В Тульзі зстейті Окологам відбувається міжнародний нафтовий конгрес. Як повідомляє „Юн. Прес“, фахові геолози ствердили на тому конгресі, що ціле нутро землі окружене верствою підземного нафтового моря, але на ріжній висоті, і на тій верстві, як на підставі спочивають всі континенти. Не виключене, що якби верченс трохи глибоше, всіди знайдууть нафтові джерела. Конгрес ствердив, що про використання засобів нафти не може бути мови.

— Напади на банки в Америці. На засіданні ради союзу американських банкірів зідчитанс звіт про напади, які доконано на банки у Злучених Державках за останніх шість місяців. Стверджено, що ціло напади на банки зменшилося, бо було їх тільки 217, коли в попередньому піроці було їх аж 340. Але коли взяти на увагу, що в тім самім часі наслідком фінансової кризи ліквідовано коло 4,000 банків, то річ ясна, що число розбоїв зменшилося тільки тому, що було менше банків до ограблення. З числа 217 напади 188 доконано в білий день, а тільки у 29 випадках були нічні атоми. В чагі тих 217 напади убито 110 осіб а багато ранено. Врати, які потерпіли банки наслідком тих напади, проєцивають суму 1,250,000 долларів.

Віроповідна статистика в Югославії. Урядова статистика начислює в Югославії 6 мільйонів православних, 5,262,465 католиків, 1,561,155 магометан, 244,205 протестантів і 68,405 жидів. Держава призначила 83,750 тисяч динарів субвенції на церковні цілі. Її розділено так: 48,74 проц. православній церкві, 37,82 католицькій церкві, 11,2 проц. магометанам, а решту грошей протестантам і жидам.

Син Горького білогварлейцем. Як відомо, в Москві помер недавно 30-літній прибраний син письменника Максима Горького. Перед війною він мешкав разом з батьком на Капрі, а під час світової війни з'явився до французької армії. Звідси перейшов до російських відділів, які формувалися у Франції. Під час революції бився по стороні Денікіна. Попавши в більшовицький полон, мало не був розстріляний і тільки батько, астававшись у Леніна, врятував йому життя.

Міліонерські примхи. Недавно завантажено на один французький корабель великий замок, побудований тому 200 літ у південній Франції, щоби відвезти його до Америки. Закупив його американський міліонер Ашбел Барней і перевіз у цілості до голландської місцевості Бруквіль в Америці, що зовсім поблизу до південно-французької околиці, де стоїть замок. Міліонер залюбився в тім замку і рішив перенести його до Америки в цілості, до останньої цегли та найменшого камінчика. Всі складові частини замкового будинку понумеровано й старанно запаковано, щоби відбудувати з них на американській землі точнісенько такий самий замок, без найменших змін. Навіть старинний мох з мурів збережено старанно, щоби пересадити його таксамо на замку в Америці. Підприємство, що піднявся того транспорту, хвалиться тепер в американських часописах, що не пропав ні один камінь, навіть все румовище перевезено на нове місце, де має повстати старий французький замок.

Справлення помилок. Д-р Йос. Застирець просить нас справити текст болгарської пісні з його фейлетону п. н.: „На імянинах болгарського короля Бориса“, який має звучати: Напред, напред, дрогарі, в бой кервав да летім! Напред, берба та слава страх не ма да стражм, Де Вързар, Струма, Дрина, де Ласиця і Пірім, Зовот всеки час: Напред, ще побідим!

Піт

ніг, рук, пахвин і ін. усується через вживання спеціального пудру „CSAVE“

Міліони відячих 71/25 2—3
Перфумерії С. ФЕДЕРА
Бикстуська ч. 7. — Львів. — Коперника ч. 15 а
(побіч палати гр. Потоцького).

3 нових видань.

В. Кубійович — М. Кулицький: АДМІНІСТРАТИВНА КАРТА ГАЛИЧИНИ, Львів, наклад авторів, мірило 1:800.000, ціна 2.50 зол.

Дотеперішні наші осяги у ділянці картографії дуже невеликі. Тому з зацікавленням розгортали ми тількищо видачу східно-галицьку карту, (пова Ряшів і Сянік), в якій автори узяли до уваги також адміністративний поділ греко-католицьких епархій з зазначенням границь поодиноких деканатів. Ба що більше — на цій карті знаходимо теж нивавки, де в Пов. Кружик „Рідної Школи“, філії т-ва „Прогріта“, Пов. Союз Кооператив, Районові Молодари, філії Сіль. Господаря та Українцями. Це все поруч інших інформацій, як: границі воєводств і повітів, залізничні нормальні і вузькоколієві, І. П. і ПІ-рядні білі шляхи і майже всі людські оселі (до 4 тисяч топографічних назв).

Досі стрічали ми по наших установах і різних борах чужі передвоенні видання, здебільша польську „мал-у Галиції“ Герріха-Баранського, а історію і друкарні Карла Флемінга в Ілюгові. І тож знаходимо там усі місцевості (бо не забували в нас по війні ніяких зовсім нових осель як впр. в Радянщині чи в Італії), проте ця карта була більша і не може задовольнити наших сучасних потреб навіть хочби зі становища інформації про адміністративний поділ. Тому ця картографічна новина, чітко відбита в 5-ох різних красках і виконана дуже старанно українським літографічним підприємством „Унія“ у Львові, заслуговує на якийсь більше поширення. Вона віддасть великі услуги як нашому духовенству, так і кооператорам, громадським діячам та школам. Ця карта дійсно дуже приступна.

Довідаючись, що ті самі автори, отже відомий наш географ доц. д-р Кубійович та інж. М. Кулицький працюють над подібною картою, яка об'єднує цілу нашу етнографічну територію і думали її незабаром видати. Бажаємо, щоби авторам виконали свій план найкраще.

В. Пестович.

Нині

Великий Театр

виступив мистець Людвик Сольський

Великий Театр

Нині

Театр Річнородностей

„ДОВІЧНОСТІ“

Олександра Фредра

„Дівчата в одностроях“

далі виставляє знамениті

Відгуки дня.

Брідж із вигодами.

Ідеш у будень залізницею — дивуєшся, ідеш у свято — ще більше. У будень чому стільки вагонів воліється за паротягом, у свято чи під свято — чому їх так мало.

Невжеж нема в управі залізниць людей, якіб думали так: У будні їм їдять далеко менше людей, тому треба би менше вагонів, під свято більше людей, тому треба більше вагонів.

А мені насправду здається, що воно діється зовсім навпаки: в будень більше вагонів, під свято менше.

Іздив я в суботу до Черча.

Аранжери казали так:

— Дві години їзди залізницею, займемо особну сепаратку і цілу дорогу лупимо бріджа. Я погодився, бо вже від столичної атмосфери очі вилазили. Дихну, думаю, ароматом піль і дібров боляй крізь вікно вагону.

— А не забудьте, що це субота! — говорив мені аранжер поїздки. — Приходіть на двірці швидко, щоби не сидіти окремо і не у спільнім вагоні.

І я прийшов пів години скорше.

Білетові каси мають ту саму тактику, що вагони. В будень їх, здається, більше ніж під свято. Довгий хвіст людей спрагнених карти їзди тягнеться від одної каси через цілий вестибюль і так замотується з іншими хвостами від інших кас, що ніяк перейти, а що важніше, ніяк не можна зорієнтуватися, до котрого з них пристати. Кожний рівно довгий, кожний рівно нетерпеливий.

Лишається одно: підстерігати, де швидше справляється урядник.

Врешті вибираю і за двадцять минут я пятий до віконця.

Хто стояв у черзі перед залізничною касою, той знає, що коли спішиться, то напевно буде покараний. Тих п'ять його попередників або мають закупити по кількавацьких білетів, або кажуть собі давати якісь комбіновані карти.

Підступав такий попередник до віконця і каже:

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купно доброї книжки для наших братів на заході?

3 кіна.

КІНО „ПАЛЯС“: „ЦІСАРСЬКІ ЛОВИ“.

Франц Йосиф I., разом із цілою своєю династією, залишив відомцям, після трагічного кінця монархії, багато матеріалу до опереток і комедій. Такий вже вплив віденської атмосфери, де нічого не беруть лажу занадто поважно. Особа Франца Йосифа I з його традиційними ловами послужила темою до кількох любовних інтриг, що так само просто починаються, як і кінчаються. Франц Йосиф I: міг би бути подібнішим до живого оригіналу і трохи цікавішим; боляй два-три дотепи міг би йому позичити сценарист. Кілька приємних сцен для ока, один-два кудлетти збога артистка з добрим голосом, кілька сентиментальних любовних діалогів складаються на досить довгу, погідну, але таки дуже пересічну фільму. Фільма орієнтовано сезону.

КІНО „АЛІАНТІК“: „ЗАГЛАДА“.

Бліда тінь колишнього славного Гаррі Піла, що донадував чудес у боротьбі з бандитами, підземельними льогами, мориторами, пастками та іншими темними силами, що напасілися на його героїське життя. Тут виступає він як герой, що не хоче допустити до страшного лиха, яке жде людство від смертоносного випаходу: отруйних газів. Сотні разів бачили ми вже, як той сміливць лізе просто в руки своїм ворогам сам з голими руками і невідомо пощо. І тут робить він менш-більше те саме. Єдина дієсна небезпека, якої не може оминати це подружжя. Та чи не женився він уже кілька разів і не повинен відповідати за полігамію?

— Я прошу до Циньпірників з тим, що до Ковля хочу їхати поспішним, з Ковля робітничим, з Вильна знову поспішним, а потім звичайним.

Ще я те булоб пів біди, але громадянин має звичку на 33 відсотки, а його приятель на 50.

Діставши таке комбіноване замовлення, залізничний урядовець сідає за бюро, бере в руки різні книжки, міністерські розпорядки, розклад поїздів цілого світа, а вас бере перська пасія.

— Прошу скорше! — кричить якийсь нетерпеливий подорожник.

Урядовець підносить голову і мірить очима товпу за віконцем. Потім встает, підходить ближче і помало, а їдко говорить:

— Я не маю десяти рук. Мушу по порядку полагоджувати все. Прошу, може позволите до другого віконця! — і показує на довблений хвіст людей при другій касі.

Невдоволення подивиться, зжухнеться і просить вибачення. Толкує, що спішиться, що він так але не думав, а вже про образу, то й мови нема.

Урядовець вертається повагом до стола і пише, обчислює, записує...

Врешті: печать — і готово.

Аж легше стає.

Добиваюся до віконця:

— Потік-Черче, третя.

— Як-як?

— Поток-Черче! — і щось таке посереднє між „третя“ і „тшеця“.

— А, так!

Білет у руці, валіза в другій — біжу до виходу.

Контроль білетів при дверях і вже в поїзд. Товариші подорожі ще не справились, треба пошукати для всіх місця. Дві години їзди, вагравмо бріджа.

Шукаю сепаратки — мови нема, чотирьох місць при купі у спільнім вагоні — нема, чотирьох місць по різних кутах нема, одного місця для себе — теж нема.

Коли потяг рушив — ми ще не були в середині. Щойно кондуктор (дай йому Бог чорного) дверми втиснув нас до вагону.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

ЗДОЛБУНІВ.

Свято Матері у Здолбунові. Здолбунська Філія „Союзу Українок“ улаштувала 13 п. м. величезне, як на волинські відносини, Свято Матері. У дуже гарно прибраній залі, яку гості виповнили ащерт, виголосила п.Варинювська з Рівного реферат, який дав місцевому життєву спрону доміцати, що українська жінка відіграла чималу роль у нашому національному житті. Торкнувшись ролі жінки в інших народів, заклікала й наше волинське жіноцтво, що за невеличкими змінами ще все торчить у нестрих „общей русской культуры“ та малоросійщини, стати зразком матері-громадянки, виконуючи безобличних шкурників, плазунів, а свідомих ідейних та жертвопродисних, справжніх громадян-українок. Свід згадати маленького 8-літнього скрипака А. Денщикова з Дубня, що приїхав нарочито своєю грою звеличати матір-українку. А вже на особливу уважність заслуговує п-і Мартинюкова, яка враз із своїм братом поставила неспинною працюю справді добірний білет з місцевої селисько-міщанської дітвори. Виступав біля 25 дітей. Присутні не могли надивлятися мистецькому хистові, глибокому ачуттю та запалові, з яким ті маленькі мистці віддавали сам дух українського танку. Мали танцюристи свій піднесений настрій просто накинули глядачам, а вже справжнім віртуозом виявився 9-літній Байдак у „Чумаку“. Своім маленьким танцем аніювала незвичайно живо, легко і з сильною динамікою повних вісімнадцяти ріжних кроків. Сильне враження на присутніх зробила також песенка Юри Шкрумелажки „Свято Матері“, якої значення знову таки зазначуємо п. Мартинюковою та її братом. Всі присутні розходились у піднесеному настрої з вірою в душе, що ці маленькі певно змусять життя прийняти їм краще становище, як їх батькам. Прикро лише вражає, що здолбунські пані влаштовують усі імпрези з мілікатодіями спонсорию. Чи не можна би хоч трохи рахуватися з часом?

Здолбунівськ.

Товари
благатні

вовни, шовки, полотна, постіль

Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 82—180
Телефон 25-55.

З довжати Вис. Співня "Лізо". Давня. Висок 10